

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

13.1 Cyflwyniad

13.2 Atgyfeiriadau Gorfodol

13.3 Canllawiau

- Cyffredinol
- Ystyriaethau o ran Cywirdeb
- Ystyriaethau o ran Tegwch, Cydsyniad a Phreifatrwydd
- Ystyriaethau o ran Niwed a Thramgwydd
- Rheoli Cynnwys Ar-lein
- Ceisiadau gan Sefydliadau Allanol am Gynnwys y BBC

13.1 CYFLWYNIAD

Mae archifau'r BBC yn gofnod cenedlaethol o bwys. Ynddynt mae cynnwys a ddarlledwyd neu a gyhoeddwyd yn y gorffennol y byddem efallai yn awyddus i'w ddefnyddio eto (yn rhannol neu'n gyfan gwbl) yn ogystal â chynnwys sydd wedi bod ar gael yn barhaol o'r cychwyn cyntaf. Maent yn adnodd pwysig, defnyddiol a gwerthfawr, a dylem drefnu iddynt fod ar gael lle bo modd.

Mae'r adran hon yn amlinellu'r camau ychwanegol y dylid eu cymryd pan mae cynnwys yn cael ei aildefnyddio neu ei ailfersiynu, naill ai gan y BBC neu gan drydydd parti. Mae'r adran yn ymdrin hefyd â'r ffordd i reoli'r archif o gynnwys ar-lein y BBC sy'n cael ei gyhoeddi gan amlaf gyda'r disgwyliad y bydd ¹ar gael yn barhaol.

Mae'r cynnwys sydd yn yr archifau yn cael ei wneud yn ôl safonau golygyddol y BBC sydd mewn grym ar adeg ei gynhyrchu'n wreiddiol a gall y safonau hynny newid gyda threigl amser. Wrth aildefnyddio cynnwys, rhaid i ni roi sylw i'r Canllawiau Golygyddol sydd mewn grym yn awr.

Mae gennym gyfrifoldeb parhaus i barchu preifatrwydd a bod yn deg â chyfranwyr.

Er mwyn sicrhau cywirdeb a chyfanrwydd yr archif, ni ddylem ond tynnu neu ddiwygio deunydd ar-lein, gan gynnwys deunydd ar-alw, mewn amgylchiadau eithriadol. Pan fyddwn yn gadael i bobl eraill ddefnyddio cynnwys ein harchif, rhaid i ni sicrhau eu bod yn gwneud hynny mewn ffyrdd sydd ddim yn peryglu didueddrwydd, didwylledd golygyddol ac annibyniaeth y BBC.

13.2 ATGYFEIRIADAU GORFODOL

(Mae Atgyfeiriadau Gorfodol yn rhan o system rheoli golygyddol y BBC. Maent yn rhan hanfodol o'r broses i sicrhau cydymffurfiaeth a rhaid cadw atynt.)

¹ Yr adrannau o God Darlledu Ofcom sy'n ymwneud â hyn yw 2: Niwed a Thramgwydd, 5: Didueddrwydd Dyladwy a Chywirdeb Dyladwy a Rhoi Amlygrwydd Gormodol i Farnau a Safbwyntiau; 7: Tegwch ac 8: Preifatrwydd.

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

Atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol

13.2.1 Fel arfer dylai ceisiadau gan drydydd partïon i gael deunydd sydd heb ei ddefnyddio, yn cynnwys nodiadau, brysluniau neu recordiadau clywedol, gael eu hatgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol neu i ddirprwy iddo.

(Gweler 13.3.31)

13.2.2 Rhaid i bob cais am ddeunydd sydd heb ei ddarlledu neu ei ddefnyddio fel arall – yn cynnwys nodiadau – gan yr heddlu neu mewn cysylltiad ag achos llys, achos llys posibl neu weithdrefnau eraill lle y gallai'r deunydd gael ei ystyried yn dystiolaeth (fel gwrandawiadau disgyblu gan gyrff rheoleiddio), gael ei atgyfeirio i'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni a'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 13.3.35)

Atgyfeiriadau Eraill

13.2.3 Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio cynnwys o'r archif y cafwyd cyn hynny ei fod yn torri safonau golygyddol neu godau rheoleiddio cynnwys gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 13.3.1)

13.2.4 Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio dull cyffyrddiad ysgafn o sicrhau cydymffurfiaeth ar gyfer rhyddhau cynnwys o'r archif ar raddfa fawr gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 13.3.7)

13.2.5 Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio cynnwys o'r archif a all beri gofid yn groes i ddymuniadau'r cyfranwyr perthnasol, dioddefwyr neu deulu agos rhywun sydd wedi marw gael ei gymeradwyo gan ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu a ddylai, fel arfer, ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 13.3.13)

13.2.6 Rhaid ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni am unrhyw fwriad i ddefnyddio deunydd o'r archif sy'n dangos trosedd os yw achos llys a all fod yn gysylltiedig ar fin dechrau neu wedi dechrau.

(Gweler 13.3.17)

13.2.7 Rhaid i unrhyw gynlluniau i aildefnyddio neu ailfersiynu cynnwys, neu drefnu iddo fod ar gael, sy'n dangos aelodau o'r Teulu Brenhinol neu'r Palasau Brenhinol gael eu hatgyfeirio i Swyddog Cyswllt Brenhinol y BBC. Nid yw hyn yn berthnasol i gynnwys newyddion sy'n dangos aelodau o'r Teulu Brenhinol yn cyflawni dyletswyddau cyhoeddus.

(Gweler 13.3.18)

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

13.2.8 Rhaid i unrhyw gynnig i dynnu cynnwys ar-lein o'r archif, pa un a yw wedi'i gyhoeddi ar un o wefannau'r BBC neu wedi'i syndicetio mewn man arall, gael ei atgyfeirio i'r ffigur golygyddol uwch perthnasol neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a fydd, efallai, yn ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 13.3.25)

13.2.9 Rhaid ymgynghori â Phenaethiaid Safonau Golygyddol ynghylch geiriad esboniadau rhaglen-benodol ar gyfer Label Diddymu, Diwygio neu Gywiro.

(Gweler 13.3.27)

13.2.10 Rhaid i geisiadau am dynnu tudalennau a roddwyd i'w cadw â phennawd bras yn datgan nad yw'r dudalen wedi'i diweddar'u'n ddiweddar, gael eu hatgyfeirio i'r Golygydd Rheoli, BBC Online.

(Gweler 13.3.28)

13.2.11 Rhaid i bob cais am gynnwys a ddarledwyd mewn cysylltiad ag achos llys, neu weithdrefnau eraill lle y gallai'r deunydd gael ei ystyried yn dystiolaeth, gael ei atgyfeirio i'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni a'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 13.3.29)

13.3 CANLLAWIAU

Cyffredinol

13.3.1 Wrth aildefnyddio ac ailfersiyntu cynnwys o'r archif a threfnu iddo fod ar gael, rhaid ystyried dyfarniadau o dorri safonau golygyddol gan Uned Gŵynion Gweithrediaeth y BBC, Ymddiriedolaeth y BBC neu ragflaenwyr eraill, ac achosion o dorri cod a gofnodwyd gan Ofcom neu gyrff rheoleiddio blaenorol. **Rhaid i unrhyw gynnig i ddefnyddio cynnwys o'r archif y cafwyd ei fod yn torri safonau golygyddol neu godau rheoleiddio gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol** a fydd yn ystyried:

- a fu newid mewn safonau ers y dyfarniad gwreiddiol
- a fyddai modd rhyddhau'r cynnwys drwy ei olygu a/neu drwy ddarparu gwybodaeth ychwanegol.

13.3.2 Mae'n bosibl na fydd yn briodol i gynnwys golygyddol a gafodd ei ddarledu/cyhoeddi'n wreiddiol yn y DU sy'n cael ei aildefnyddio ar lefel ryngwladol gael ei aildefnyddio yn yr holl diriogaethau drwy'r byd ar sail dyletswydd o ofal tuag at gyfranwyr mewn gwledydd tramor neu staff y BBC.

13.3.3 Pan fydd hynny'n briodol, dylid ei gwneud yn glir i gynulleidfaoedd nad yw cynnwys yn gyfoes. Mae'n bosibl y bydd angen dangos labeli, dyddiadau darlledu cyntaf, gwybodaeth am y cyd-destun neu hysbysiadau eraill i wneud yn glir mai cynnwys o'r archif ydyw er mwyn osgoi camarwain cynulleidfaoedd.

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

13.3.4 Wrth aildefnyddio/aiffersiynu cynnwys, dylem ystyried ei gyd-destun gwreiddiol ac ni ddylem ei gamddarlunio fel arfer. Gellir cyfiawnhau eithriadau am resymau golygyddol, er enghraifft wrth ddefnyddio cynnwys archifol at ddibenion comedi/dychan. Fodd bynnag, bydd ystyriaethau o ran tegwch a niwed a thramgwydd yn berthnasol.

Dylem fod yn ymwybodol o hawlfraint gyfreithiol, ystyriaethau diogelu data a'r hawl gyfreithiol i breifatrwydd.

13.3.5 Er y byddwn yn parchu'r ffaith bod cynnwys archifol yn gofnod hanesyddol, rhaid i ni ystyried a fydd yn briodol ei ryddhau heb ei olygu ac a fyddai hyn yn groes i'r Canllawiau Golygyddol neu i'r gyfraith.

Gall fod yn briodol nodi bod cynnwys archifol wedi'i olygu neu ei dynnu, er mwyn hysbysu cynulleidfaoedd bod cofnod wedi'i newid.

13.3.6 Dylid adolygu cytundebau sy'n ymwneud â hawl i weld cynnwys archifol neu leoliad cyn trefnu iddo fod ar gael gan ei bod yn bosibl y bydd amodau arbennig yn berthnasol i'w aildefnyddio.

13.3.7 Wrth ryddhau casgliadau mawr o gynnwys archifol, gall fod yn dderbyniol mabwysiadu dull cyffyrddiad ysgafn o sicrhau cydymffurfiaeth, lle mae'r risgiau cyffredinol o dorri safonau yn cael eu lliniaru drwy nodi rhannau o'r casgliad y mae'n rhaid eu hepgor neu sicrhau cydymffurfiaeth lwyr ynddynt. Pan gaiff ei ddarlledu neu ei gyhoeddi, dylid darparu ffordd i'r cyhoedd ddod i gysylltiad ac i ni ymateb yn gyflym os bydd angen.

Rhaid i unrhyw gynnydd i ddefnyddio dull cyffyrddiad ysgafn o sicrhau cydymffurfiaeth ar gyfer rhyddhau cynnwys o'r archif ar raddfa fawr gael ei atgyfeirio i'r tîm Polisi Golygyddol a fydd yn ystyried:

- natur y cynnwys ac a ellid ei ystyried yn ddadleuol
- a yw'r trefniadau arfaethedig i sicrhau cydymffurfiaeth yn briodol i'r cynnwys hwnnw.

13.3.8 Oni bai fod cynnwys i fod ar gael am gyfnod penodol yn unig, rhagdybir y bydd deunydd a gyhoeddir ar-lein yn dod yn rhan o archif a fydd ar gael yn barhaol ac y dylid ei gadw mor gyfan â phosibl.

(Gweler Adran 13 Aildefnyddio, Aiffersiynu ac Argaeledd Parhaol: 13.3.22-13.3.28)

Ystyriaethau o ran Cywirdeb

13.3.9 Ni ddylid defnyddio cynnwys archifol mewn ffordd sy'n camarwain y gynulleidfa'n sylweddol ynghylch sefyllfa, digwyddiadau neu'r hyn sy'n cael ei bortreadu. Mae'n bosibl y bydd angen ei labelu.

(Gweler Adran 3 Cywirdeb: 3.3.16)

Mae'n bosibl y bydd cynnwys archifol y bwriadwn ei aildefnyddio neu ei aiffersiynu wedi colli cywirdeb ac y bydd rhai eitemau gwybodaeth y dangoswyd drwy ymchwil newydd eu bod wedi dyddio yn rhoi pobl mewn perygl os byddant yn eu dilyn. Os oes cyfiawnhad

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

golygyddol dros ryddhau gwybodaeth o'r fath, rhaid ei gwneud yn glir i gynulleidfaeodd mai cynnwys archifol ydyw.

13.3.10 Rhaid i ni wirio a yw cynnwys archifol y bwriedir ei ail-ddangos wedi dyddio o ganlyniad i ddigwyddiadau, yn cynnwys marwolaeth cyfrannwr y gwyddom amdani, cyhuddo troseddwr, neu newidiadau bywyd sylweddol. Lle bo'n briodol, dylid rhoi gwybodaeth, neu olygu neu dynnu cynnwys.

(Gweler Adran 3 Cywirdeb: 3.3.27)

Ystyriaethau o ran Tegwch, Cydsyniad a Phreifatrwydd

13.3.11 Cyn ailddefnyddio neu ailfersiyntu cynnwys, rhaid i ni archwilio unrhyw gydsyniadau perthnasol sydd ar gael a roddwyd gan gyfranwyr a chadw at unrhyw gyfyngiadau ar ailddefnyddio'r cynnwys, oni bai ein bod yn gallu dangos bod amgylchiadau wedi newid ers gosod y cyfyngiadau, fel nad ydynt yn berthnasol bellach.

(Gweler Adran 6 Tegwch â Chyfranwyr a Chydsyniad: 6.3.1)

13.3.12 Mae'n bosibl y bydd cynnwys archifol sy'n cynnwys cyfranwyr yn y ffyrdd canlynol yn dod yn fwy sensitif dros amser:

- profi salwch, marwolaeth neu drawma emosiynol
- datgelu gwybodaeth bersonol sensitif
- eu cynnwys fel plant pan nad oeddent yn gallu rhoi cydsyniad ar sail gwybodaeth.

Rhaid i ni ystyried sut i leihau'r gofid posibl i gyfranwyr sy'n parhau'n fyw wrth ailddefnyddio neu ailfersiyntu cynnwys o'r fath neu drefnu iddo fod ar gael.

13.3.13 Lle byddai defnyddio cynnwys archifol yn gallu peri gofid i'r cyfranwyr, i ddiodefwyr neu i aelodau o deulu agos pobl sydd wedi marw sy'n ymddangos ynddo, dylent gael eu hysbysu fel arfer am ein cynlluniau i'w ailddefnyddio, hyd y gellir gwneud hynny'n rhesymol. **Os byddant yn gwrthwynebu ei ailddefnyddio, rhaid i unrhyw gynnig i wneud hynny gael ei gymeradwyo gan ffigur golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, gan y golygydd comisiynu, a ddylai, fel arfer, ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.** Ni roddir cymeradwyaeth fel arfer oni bai fod y budd i'r cyhoedd o'i ailddefnyddio yn bwysicach na'r gwrthwynebiad².

13.3.14 Ni ddylem ailddefnyddio cynnwys archifol sy'n dangos pobl y gellir eu hadnabod mewn gofid neu'n galaru oni bai fod cyfiawnhad golygyddol dros wneud hynny. Dylid pwysu a mesur yr amgylchiad, y lleoliad, hyd ac agosrwydd y sain/delwedd yn erbyn y budd i'r cyhoedd o ailddefnyddio'r cynnwys.

(Gweler Adran 7 Preifatrwydd: 7.3.41-7.3.45)

13.3.15 Rhaid cael cyfiawnhad golygyddol dros ailddefnyddio cynnwys ffeithiol mewn dramâu a dramâu dogfen a rhaid iddo beidio â chreu annhegwch.

² Gweler Adran 1 Safonau Golygyddol y BBC: 1.3 Budd y Cyhoedd.

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

Ni ddylai achosi annifyrrwch, syndod neu dramgwydd heb gyfiawnhad i bobl y gellir eu hadnabod sy'n ymddangos yn y cynnwys archifol nac i'w perthnasau agos sy'n fyw.

(Gweler Adran 6 Tegwch â Chyfranwyr a Chydsyniad: 6.3.23 ac Adran 5 Niwed a Thramgwydd: 5.3.32)

Ynghylch portreadu pobl go iawn mewn dramâu, gweler Tegwch â Chyfranwyr a Chydsyniad.

(Gweler Adran 6 Tegwch â Chyfranwyr a Chydsyniad: 6.3.51-6.3.52)

Cynnwys a Gafwyd drwy Recordio Cudd

13.3.16 Mae'n bosibl y bydd cynnwys a gafwyd drwy recordio cudd yn tresmasu ar breifatrwydd a/neu yn datgelu drwgweithredu. Wrth ystyried y cyfiawnhad golygyddol dros ei ailddefnyddio, rhaid asesu'r budd i'r cyhoedd³ o'i ail-ryddhau.

(Gweler Adran 7 Preifatrwydd: 7.3.10-7.3.21)

Cynnwys sy'n Dangos Gweithgarwch Anghyfreithlon neu Wrthgymdeithasol

13.3.17 Rhaid cael cyfiawnhad golygyddol dros ddefnyddio deunydd archifol sy'n ymwneud â throseddau a dioddefwyr troseddau.

Wrth ryddhau cynnwys archifol sy'n ymwneud â throseddau, dioddefwyr troseddau a gweithgarwch gwrthgymdeithasol, dylem wneud y canlynol:

- osgoi defnyddio'r un digwyddiad dro ar ôl tro i ddangos thema gyffredinol
- peidio â defnyddio cynnwys archifol sy'n dangos un trosedd y gellir ei adnabod i bortreadu un arall
- cymryd gofal wrth ddefnyddio lluniau archifol o garcharorion i ddisgrifio trosedd penodol neu fath o drosedd. Rhaid sicrhau nad oes modd adnabod unigolion os nad oeddent â rhan yn y trosedd dan sylw
- dylem fod yn ymwybodol, er y gallai fod budd clir i'r cyhoedd o ddangos deunydd sy'n cynnwys ymddygiad gwrthgymdeithasol neu anghyfreithlon y tro cyntaf y caiff ei ddarlledu, gallai'r budd hwnnw leihau gyda threigl amser, a dylid ystyried unrhyw fwriad i'w ailddarlledu/ailgyhoeddi ar sail bob achos unigol.

Rhaid ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni am unrhyw fwriad i ddefnyddio deunydd o'r archif sy'n dangos trosedd os yw achos llys a all fod yn gysylltiedig ar fin dechrau neu wedi dechrau.

(Gweler y Cyfarwyddyd ar-lein: Ailddefnyddio Cynnwys Ffeithiol sy'n Dangos Ymddygiad Anghyfreithlon neu Wrthgymdeithasol)

³ Gweler Adran 1 Safonau Golygyddol y BBC: 1.3 Budd y Cyhoedd.

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

Cynnwys Brenhinol o'r Archif

13.3.18 Mae cynnwys sy'n dangos aelodau o'r Teulu Brenhinol neu'r Palasau Brenhinol yn aml yn dod o dan drefniadau contractiol penodol, yn enwedig lle rhoddwyd mynediad breintiedig i'r BBC. **Rhaid atgyfeirio unrhyw gynlluniau i aildefnyddio neu ailfersiyntu cynnwys o'r fath o'r archif, neu drefnu iddo fod ar gael, i sylw Swyddog Cyswllt Brenhinol y BBC. Nid yw hyn yn berthnasol i gynnwys newyddion sy'n dangos aelodau o'r Teulu Brenhinol yn cyflawni dyletswyddau cyhoeddus.**

Ystyriaethau o ran Niwed a Thramgwydd

13.3.19 Wrth aildefnyddio neu ailfersiyntu cynnwys o'r archif, neu drefnu iddo fod ar gael rhaid ystyried y safonau yn y Canllawiau Golygyddol ar gyfer Niwed a Thramgwydd. Wrth asesu a yw'n briodol ei aildefnyddio, dylem ystyried:

- newidiadau yn agweddau'r cyhoedd at gynnwys a all fod yn dramgwyddus, yn cynnwys noethni, iaith, portreadu, alcohol, defnyddio cyffuriau anghyfreithlon ac ysmygu
- unrhyw newid o ran y gwasanaeth neu slot amser a fyddai'n effeithio ar ddisgwyliadau'r gynulleidfa
- y ffordd y gellir dod o hyd i allbwn y BBC ar-lein, drwy ddolenni neu fewnblannu mewn gwefannau eraill sy'n golygu na fydd defnyddwyr yn barod bob amser am y cynnwys y maent yn dod ar ei draws. Mae'n bosibl na fyddant yn sylweddoli'n syth mai cynnwys archifol ydyw, a gall hyn achosi mwy o berygl o dramgwyddo
- digwyddiadau ac amgylchiadau cyfoes a all olygu ei bod yn amhriodol ei ryddhau.

13.3.20 Lle na fyddai cynnwys archifol yn cael ei ddarlledu fel arfer gan y BBC heddiw oherwydd bod safonau neu agweddau wedi newid, fe ellir bod rhesymau dros drefnu iddo fod ar gael yn awr, yn cynnwys y posibilrwydd ei fod o ddiddordeb hanesyddol neu ddiwylliannol neu os oes cyfiawnhad golygyddol arall dros wneud hynny ar sail er budd y cyhoedd. Fodd bynnag, bydd yn bwysig bod y cynnwys yn cael ei amserlennu a/neu ei labelu'n briodol.

(Gweler Adran 5 Niwed a Thramgwydd: 5.1)

Mae rhai eitemau cynnwys sy'n ymwneud â digwyddiadau'r gorffennol yn parhau'n ddadleuol neu'n sensitif.

13.3.21 Rhaid i ni sicrhau bod cyfiawnhad golygyddol dros ddefnyddio cynnwys archifol trawmatig, yn enwedig os gellir adnabod pobl sydd ynddo. Ni ddylid byth ei ddefnyddio fel 'papur wal'. Rhaid cadw at unrhyw gyfyngiadau ar ei aildefnyddio.

(Gweler y Cyfarwyddyd ar-lein: Tynnu Cynnwys BBC Online)

Rheoli Cynnwys Ar-lein

13.3.22 Ar adeg gosod cynnwys golygyddol ar-lein, mae'n bwysig bod y rheolwyr golygyddol sy'n gyfrifol am ei greu yn penderfynu ar strategaeth i'w reoli dros amser. Dylent ystyried pa

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

mor aml y mae angen diweddarau tudalennau neu sut i'w trin os na fyddant yn cael eu diweddarau.

13.3.23 Er mwyn osgoi camarwain defnyddwyr yn sylweddol, dylid dangos yn glir fel arfer pryd y cafodd y cynnwys ei gyhoeddi gyntaf ac, os yw'n berthnasol, y tro diwethaf iddo gael ei ddiweddarau'n sylweddol.

Gellir rhoi stamp dyddiad ar y tudalennau ar adeg eu cyhoeddi a/neu gellir eu labelu i ddangos eu bod wedi'u harchifo gyda phennawd bras yn datgan nad yw'r dudalen yn cael ei diweddarau bellach.

13.3.24 Pan fydd newid o bwys yn cael ei wneud i gynnwys, dylid dangos y newid i ddefnyddwyr fel arfer oni bai, fel eithriad, bod rhesymau dros beidio â gwneud hynny, yn cynnwys rhai cyfreithiol neu olygyddol.

13.3.25 Mae'r archif o gynnwys ar-lein y BBC yn gofnod cyhoeddus parhaol ac mae budd i'r cyhoedd yn ei bodolaeth. Fel arfer, ni ddylid tynnu eitemau o'r archif ar-lein na'u newid, yn enwedig adroddiadau newyddion.

Lle mae disgwyliad y bydd cynnwys, o un enw i raglen gyfan, yn cael ei ddarparu fel ei fod ar gael yn barhaol, ni ddylid ei dynnu oni bai fod amgylchiadau eithriadol.

Gall y rhain gynnwys rhesymau cyfreithiol, risgiau i ddiogelwch unigolion neu achos difrifol o dorri safonau golygyddol na ellir ei unioni heb dynnu'r deunydd; neu lle mae digwyddiadau trist yn ystod y cyfnod dal i fyny yn golygu nad yw'n weddus parhau i gyhoeddi rhaglen sydd â chynnwys tebyg.

Rhaid i unrhyw gynnig i dynnu cynnwys ar-lein o'r archif, pa un a yw wedi'i gyhoeddi ar un o wefannau'r BBC neu wedi'i syndicetio mewn man arall, gael ei atgyfeirio i'r ffigwr golygyddol uwch perthnasol neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a all ddymuno ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol. Dylent ystyried:

- y niwed dichonol o dynnu'r cynnwys i fudd y cyhoedd⁴ ac i gywirdeb a chyfanrwydd yr archif neu'r gwasanaeth dal i fyny
- unrhyw niwed neu ofid sylweddol y gallai parhau i'w gyhoeddi ei achosi i unigolyn
- a yw unrhyw gynnwys rydym yn ystyried ei dynnu yn cylchredeg yn eang ar y Rhynggrwyd yn barod. Os ydyw, mae'n bosibl na fydd ei dynnu yn cael unrhyw effaith
- a yw'r wybodaeth wedi cael ei chyhoeddi gan rai heblaw'r BBC neu a yw ar gael mewn cofnod cyhoeddus. Os ydyw, dylem wrthod ceisiadau i'w dynnu fel arfer.

Lle gallai hynny fod â sgil-ffeithiau cyfreithiol, dylai unrhyw gynnig i dynnu cynnwys ar-lein gael ei atgyfeirio fel arfer i'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni (sy'n gallu ymgynghori â'r tîm Hawliau Gwybodaeth os yw'r deunydd dan sylw yn cynnwys gwybodaeth bersonol y gellid, o bosib, adnabod rhywun byw ohoni).

⁴ Gweler Adran 1 Safonau Golygyddol y BBC:⁴ 1.3 Budd y Cyhoedd.

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

13.3.26 Fel arfer, dylid gwrthod ceisiadau i dynnu cynnwys lle mae cyfranwyr i gynnwys y BBC yn cwyno nad oeddent wedi cydsynio i ddangos eu cyfraniad ar-lein neu i drefnu iddo fod ar gael yn barhaol, os oeddent wedi rhoi cydsyniad ar sail gwybodaeth i un rhan o'r BBC ac nad yw presenoldeb y cynnwys yn peryglu eu diogelwch.

13.3.27 Dylid gwrthod ceisiadau i dynnu sylwadau neu gynnwys arall o gyfryngau cymdeithasol hefyd fel arfer os yw telerau ac amodau neu bolisi preifatrwydd y BBC a oedd wedi'u cyhoeddi ar y pryd yn rhoi amddiffyniad digonol.

Gan mai tynnu cynnwys fydd y dewis olaf, ni ddylem gelu neu dynnu cynnwys fel arfer tra rydym yn ystyried ceisiadau, oni bai fod rhesymau cyfreithiol neu olygyddol dros wneud hynny.

Ni ddylai neb o dan lefel Cynhyrchydd Gweithredol, neu ffigwr golygyddol uwch perthnasol gymryd camau i dynnu, diddymu neu ddiwygio ein cynnwys ar-lein.

Rhaid ymgynghori â Phenaethiaid Safonau Golygyddol ynghylch geiriad esboniadau penodol i raglenni ar gyfer Label Diddymu, Diwygio neu Gywiro. Dylid hysbysu Swyddfa'r Wasg os yw Label Diddymu, Diwygio neu Gywiro ac esboniad i gael eu rhoi.

13.3.28 **Rhaid i geisiadau am dynnu tudalennau a roddwyd i'w cadw â phennawd bras yn datgan nad yw'r dudalen wedi'i diweddarau'n ddiweddar, gael eu hatgyfeirio i'r Golygydd Rheoli, BBC Online** a fydd yn ystyried a ddylid, fel eithriad, dynnu'r dudalen sy'n gofnod cyhoeddus.

Ceisiadau gan Sefydliadau Allanol am Gynnwys y BBC⁵

Cynnwys a Ddarlledwyd

13.3.29 **Rhaid i bob cais am gynnwys a ddarlledwyd mewn cysylltiad ag achos llys, neu weithdrefnau eraill lle y gallai'r deunydd gael ei ystyried yn dystiolaeth, gael ei atgyfeirio i'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni a'r tîm Polisi Golygyddol.** Bydd y tîm Polisi Golygyddol yn ystyried a fyddai derbyn y cais yn amharu ar ddiueddrwydd, uniondeb golygyddol neu annibyniaeth y BBC.

13.3.30 Yng nghyswllt ceisiadau allanol eraill am gynnwys golygyddol, wrth benderfynu a yw'n briodol rhyddhau cynnwys i drydydd parti dylem ystyried:

- unrhyw oblygiadau o ran hawlfraint neu unrhyw oblygiadau cyfreithiol, contractiol neu olygyddol
- a yw'r cynnwys yn ddadleuol, yn sensitif, neu ddim yn cyrraedd safonau a dderbynnir yn gyffredinol heddiw neu a allai effeithio ar breifatrwydd cyfrannwr o'i ryddhau
- natur y trydydd parti
- a yw hwn yn gais gan gyfrannwr am ddeunydd sy'n ymwneud â'r cyfraniad gwreiddiol

⁵ Nid yw'r adran hon o'r Canllawiau Golygyddol, sy'n ymdrin â chynnwys sydd wedi'i ddarlledu a deunydd sydd heb ei ddarlledu, yn berthnasol lle mae gofyniad statudol i gyflwyno cynnwys, er enghraifft i Ofcom.

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

- a oes perthynas allanol sydd eisoes yn bodoli, yn cynnwys a yw'r sefydliad yn bartner
- a fyddai'r defnydd yn fasnachol a/neu a ddylai un o is-gwmnïau masnachol y BBC ymdrin ag ef
- a fyddai'r defnydd yn anfasnachol, yn cynnwys defnydd addysgol neu ddefnydd at ddibenion hyfforddi, ar gyfer newyddiaduraeth seiliedig ar ddata neu er budd y cyhoedd fel arall

Ar gyfer defnydd anfasnachol, dylem godi ffi fel arfer sy'n adlewyrchu'r gost o ddarparu'r cynnwys a'i gwneud yn ofynnol fel arfer cael trwydded neu gytundeb ysgrifenedig arall yn pennu sut y gellir ei ddefnyddio.

Rhaid sicrhau na fydd y ffordd mae trydydd partïon yn defnyddio cynnwys y BBC yn amharu ar ddiueddrwydd, uniondeb golygyddol ac annibyniaeth y BBC

Mae un o wefannau'r BBC yn egluro sut y gall y cyhoedd wneud cais am gynnwys⁶ sef:

(Gweler Adran 16 Perthnasoedd Allanol ac Ariannu: 16.3.21-16.3.22)

Deunydd sydd heb ei Ddarlledu

13.3.31 Fel arfer dylai ceisiadau gan drydydd partïon am gael deunydd sydd heb ei ddefnyddio, yn cynnwys nodiadau, brysluniau neu recordiadau clywedol, gael eu hatgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol neu i ddirprwy iddo a fydd yn ystyried:

- y budd i'r cyhoedd
- a fyddai ei ryddhau'n amharu ar ddiueddrwydd, uniondeb golygyddol neu annibyniaeth y BBC
- sut y bwriedir defnyddio'r deunydd.

(Gweler Adran 13 Ailddefnyddio, Ailfersiyntu ac Argaeledd Parhaol: 13.3.29-13.3.30)

13.3.32 Dylai unrhyw gynnig i roi manylion personol, sylwadau neu wybodaeth bersonol arall cyfrannwr i drydydd parti heb gael cydsyniad y cyfrannwr gael ei atgyfeirio i sylw ffigwr golygyddol uwch neu, yn achos cwmnïau cynhyrchu annibynnol, i'r golygydd comisiynu, a ddylai fel arfer ymgynghori â'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni.

13.3.33 Rhaid i ni beidio byth â chytuno i roi'r hawl i weld deunydd sydd heb ei ddefnyddio:

- os byddai hynny'n achosi perygl i bobl sy'n gweithio i'r BBC
- os byddai hynny'n ei gwneud yn fwy anodd casglu deunydd o'r fath yn y dyfodol

Y wefan ⁶ Alla i Ddefnyddio Cynnwys y BBC .

ADRAN 13: AILDDEFNYDDIO, AILFERSIYNU AC ARGAELEDD PARHAOL

- os yw'n ymddangos bod y ceisiadau'n pysgota am dystiolaeth
- os yw'r deunydd yn cynnwys gwybodaeth sy'n dangos pwy yw ffynhonnell neu gyfrannwr cyfrinachol
- os yw'n groes i'n rhwymedigaethau contractiol
- os byddai ei drosglwyddo'n amharu ar hawliau trydydd partïon.

13.3.34 Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y bydd y BBC yn rhyddhau deunydd sydd heb ei ddarlledu i unigolion neu sefydliadau at ddibenion cysylltiadau cyhoeddus, marchnata neu fasnachol, a lle mae modd cadw ei uniondeb golygyddol a'i annibyniaeth.

13.3.35 Rhaid i bob cais am ddeunydd sydd heb ei ddarlledu neu ei ddefnyddio fel arall – yn cynnwys nodiadau – gan yr heddlu neu mewn cysylltiad ag achos llys, achos llys posibl neu weithdrefnau eraill lle y gallai'r deunydd gael ei ystyried yn dystiolaeth (fel gwrandawiadau disgyblu gan gyrff rheoleiddio), gael ei atgyfeirio i'r tîm Cyngor Cyfreithiol Rhaglenni a'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

Fel arfer ni fydd y BBC yn trosglwyddo deunydd sydd heb ei ddefnyddio mewn amgylchiadau o'r fath, yn cynnwys i'r heddlu, heb gael gorchymyn llys. Weithiau bydd yn briodol ildio i orchymyn o'r fath; ar adegau eraill bydd angen ei herio ac apelio yn ei erbyn i lysoedd uwch.

Nid oes rhwymedigaeth gyfreithiol arnom i gadw dogfennau, cofnodion neu ddeunydd sydd heb ei ddefnyddio oni bai a nes eu bod yn destun cais gan yr heddlu neu'r llysoedd neu fod bygythiad realistig o ymglyfreitha.